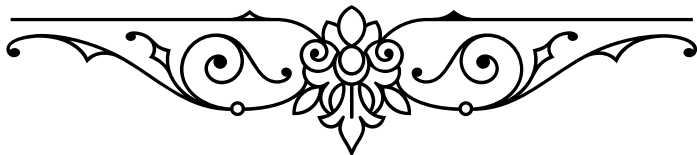

KATE
MORTON
TALO JÄRVEN RANNALLA

Suomentanut Hilikka Pekkanen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Kirja on ilmestynyt aiemmin Bazar Kustannuksen julkaisemana.

Englanninkielinen alkuteos
The Lake House

THE LAKE HOUSE © Kate Morton, 2015

ISBN 978-951-1-44315-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

Pienimmälle helmelleni Henrylle

I

Cornwall, elokuu 1933

Satoi rankasti, ja hameenhelmoihin oli roiskunut kuraa. Puku pitäisi piilottaa, ettei kukaan saisi tietää hänen käyneen ulkona.

Oli ansaitsematon onnenpotku, että pilvet peittivät kuun, ja hän tunkeutui sysipimeään yön halki mahdollisimman nopeasti. Hän oli käynyt jo aikaisemmin kaivamassa kuopan valmiiksi, mutta vasta nyt pimeyden turvin kävi päinsä saattaa työ loppuun. Sade piiskasi taimenjoen pintaa ja rummutti rantaa säälimättömästi. Jokin eläin syöksähti pakoon läheisten sananjalkojen lomitse, mutta hän ei hätkähtänyt eikä pysähtynyt. Hän oli kulkenut metsässä koko ikänsä ja tunsi tien kuin omat taskunsa.

Aluksi hän oli harkinnut tunnustamista, ja ehkä hän olisi alun perin saattanutkin paljastaa kaiken. Tilaisuus oli kuitenkin mennyt ohi, ja nyt oli liian myöhäistä. Oli tapahtunut liian paljon: etsintäpartiot, poliisit, suurelta yleisöltä tietoja pyytävät sanomalehtiartikkelit. Ei ollut ketään, kenelle kertoisi, ei mitään keinoa korjata tilannetta, ei minkäänlaista mahdollisuutta, että hänelle annettaisiin anteeksi. Muuta ei voinut kuin haudata todisteet. Hän

tuli valitsemalleen paikalle. Kangaspussi, jonka sisällä laatikko oli, painoi yllättävän paljon, ja oli helpotus saada laskea se maahan. Hän laskeutui nelinkontin ja siirsi sivuun saniaiset ja oksat, joilla oli naamioinut kuopan. Märän maan tuoksu oli voimallinen, siinä tuntui metsähiirien ja sienten ja maatumisen haju. Isä oli kerran kertonut, että näissä metsissä oli asunut useita sukupolvia ihmisiä, jotka oli haudattu syväälle raskaan mullan alle. Hän tiesi, että isästä oli mukavaa ajatella niin. Isä sai lohtua luonnon jatkuvuudesta ja uskosta, että pitkä ja vakaa menneisyys pystyi lievittämään nykyisiäkin vaikeuksia. Ehkä joissain tapauksissa niin oli käynytkin, mutta ei tällä kertaa. Näitä vaikeuksia se ei lievittänyt.

Kun hän laski kangaspussin kuoppaan, kuu kurkisti sekunnin murto-osan ajan pilven takaa. Kyyneleet uhkasivat tulvahtaa esiin, kun hän haroi maata takaisin kaivannon peitoksi, mutta nyt ei saanut antaa periksi. Itku oli ylellisyyttä, johon ei sillä hetkellä ollut varaa. Hän taputteli maan tasaiseksi, läimäytteli sitä käsillään ja talloi tiukaksi saappailla, kunnes oli aivan hengästynyt.

No niin. Valmista tuli.

Hänen mieleensä juolahti, että olisi asianmukaista sanoa jotain ennen lähtöä tästä yksinäisestä paikasta. Jotain viattomuuden kuolemasta ja syvästä katumuksesta, joka seuraisi häntä aina, mutta ei hän sanonut mitään. Ajatus hävetti häntä. Hän palasi kiireesti metsän halki ja vältti huolellisesti venevajaa ja sen sisällään pitämiä muis-toja. Päivä sarasti jo, kun hän palasi talolle; sataa tihuutti. Järven vesi liplatti rantaa vasten, ja viimeinen satakieli huuteli hyvästejä. Mustapääkertut ja kerttuset alkoivat

heräillä, ja kaukaa kuului hevosen hirnahdus. Sitä hän ei vielä silloin tiennyt, ettei hän koko elämänsä aikana pääsisi näistä äänistä eroon; ne seurasivat häntä tästä paikasta ja ajasta, tunkeutuivat hänen uniinsa ja painajaisiinsa ja muistuttivat jatkuvasti siitä, mitä hän oli tehnyt.

Cornwall, 23. kesäkuuta 1933

Paras näköala järvelle oli Silkkiäispuuhuoneesta, mutta Alice päätti tyytyä kylpyhuoneesta avautuvaan näkymään. Kirjailija Llewellyn oli edelleen joella piirustustelineineen, mutta tuli aina varhain päivälevolle, eikä Alice halunnut osua vastatusten tämän kanssa. Vanha mies oli toki harmiton, mutta omalaatuinen ja huomionhaluinen, varsinkin viime aikoina, ja hän saattaisi harmistua, jos löytäisi Alicen odottamatta huoneestaan. Alice kipristi nenäänsä. Kun hän oli ollut nuorempi, he olivat pitäneet toisistaan valtavasti. Nyt, kuusitoistavuotiaana, tuntui oudolta ajatella heidän välistään kiintymystä, kirjailijan kertomuksia ja pieniä piirustuksia, joita Alice oli vaalinut aarteinaan, ja sitä ihmeenomaista tunnelmaa, joka oli leijaillut Llewellynin vanavedessä kuin laulu. Kylpyhuone oli joka tapauksessa lähempänä kuin Silkkiäispuuhuone, ja koska äiti huomaisi tuota pikaa, ettei toisen kerroksen huoneissa ollut kukkia, Alicella ei ollut varaa tuhlata aikaa portaiden nousemiseen. Eteisaulan halki pyrähti innokas parvi sisäköitä kiillotusriepuineen, ja Alice pujahti sisään kylpyhuoneen ovesta ja riensi ikkunaan.

Mutta missä hänen etsimänsä mies oli? Vatsaa kouraisi, jännitys vaihtui hetkessä epätoivoon. Kädet painuivat lämpiminä ikkunalasias vasten, katse pyyhki alhaalla avautuvaa näkymää: kermanvärisiä ja vaaleanpunaisia ruusuja, joiden terälehdet kiilsivät kuin kiillotettuina, pirteitä persikkapuita jotka tukeutuivat suojaan puutarhamuuriin, pitkä hopeanhohtoinen järvi, joka kimmelsi aamupäivän kajossa. Koko kartano oli siistitty ja somistettu mahdottoman täydelliseen kuntoon, mutta aherrus jatkui silti edelleen joka puolella. Palkatut soittajat siirtelivät kullattuja tuoleja tilapäisellä esiintymiskorokkeella, pitopalvelujen kuljetusautot nostattivat vähän väliä ilmaan pihatien pölyä ja puoliksi pystytetty telttakatos pelmahteli kesätuulessa. Ainoa vakaa henkilö kaiken kuumeisen hyörinnän keskellä oli deShielin perheen isoäiti, joka istui pienenä ja kumaraisena valurautatuolilla kirjaston ulkopuolella unohtuneena hämähäkinverkkujen peittämiin muistoihinsa ja autuaan tietämättömänä lasilyhdyistä, joita parhaillaan ripustettiin puihin hänen ympärillään...

Alice vetäisi äkkiä henkeä.

Tuolla.

Alicen kasvoille levisi hymy ennen kuin hän ehti hillitä itsensä. Ilo, tähtiä säkenöivä ilo, kun hän näki miehen kantamassa olkapäällään isoa puupölkkyä pienellä saarella järven keskellä. Hetken mielihohteesta hän kohotti käntensä vilkuttaakseen, mutta se oli hupsu mielijohde, sillä mies ei katsonut taloon päin eikä olisi vilkuttanut vastaan, vaikka olisi katsonutkin. Molemmat tiesivät, että heidän oli oltava varovaisia.

Alicen sormet tapailivat korvan tuntumasta alinomaan karkaamaan pyrkivää hiussuortuvaa ja kieputtivat sitä

herkeämättä edestakaisin. Hänestä oli hauskaa katsella sillä lailla salaa. Se sai hänet tuntemaan itsensä voimakkaaksi toisin kuin silloin, kun he olivat yhdessä, kun hän vei miehelle limonadia puutarhaan tai onnistui livahtamaan talosta ja yllättämään miehen tämän tehdessä töitä tilan kaukaisimmilla rajoilla, kun mies kyseli hänen romanistaan, perheestään ja elämästään ja kun hän itse kertoi tarinoita ja sai tämän nauramaan. Silloin hän joutui ponnistelemaan, ettei hukkuisi kiinteästi katsovien vihreiden, kultatäpläisten silmien syvyyksiin.

Alicen katsellessa mies kumartui ja tarttui pölkkyyn tukevasti ennen kuin laski sen pinoon toisten päälle. Mies oli vahva, ja se oli hyvä. Alice ei ollut varma, miksi se oli hyvä, tiesi vain, että sillä oli merkitystä hänen mielensä syvissä ja tutkimattomissa sopukoissa. Poskia kuumotti; hän punastui.

Alice Edevane ei ollut ujo. Hän oli tuntenut poikia ennenkin. Ei tosin kovin monta, sillä lukuun ottamatta perinteistä juhannusjuhlaa hänen vanhempansa olivat tunnetusti pidättyväisiä ja pysyttelivät omissa oloissaan, mutta oli hän silloin tällöin onnistunut varkain vaihtamaan muutaman sanan vuokraviljelijöiden poikien kanssa, jotka hypistelivät lakkiaan ja painoivat katseensa maahan kulkiessaan isänsä kannoilla maatilan alueella. Tämä oli kuitenkin – tämä oli... No, se oli erilaista. Hän tiesi kyllä, kuinka hengästyneeltä se kuulosti, kuinka hirmuisen samanlaiselta kuin hänen isosiskonsa Deborahin puheet, mutta niin se nyt vain sattui olemaan.

Miehen nimi oli Benjamin Munro. Alice muodosti tavut huulillaan ääneti: Benjamin James Munro, ikä kaksi-

kymmentäkuusi vuotta, äskettäin Lontoosta tullut. Miellähellä ei ollut huollettavia, hän oli kova tekemään töitä eikä antautunut tyhjiin puheisiin. Hän oli syntynyt Sussexissa ja kasvanut Kaukoidässä, ja hän oli arkeologipariskunnan lapsi. Hän piti vihreästä teestä, jasmiinin tuoksusta ja kuumista päivistä, jotka ennakoivat sadetta.

Ei hän sitä kaikkea Alicelle ollut kertonut. Hän ei ollut niitä mahtailijoita, jotka paasasivat lakkaamatta itsestään ja aikaansaannoksistaan ikään kuin tyttö olisi vain sopivan sievä naamataulu auliisti kuuntelevien korvien välissä. Alice oli kuunnellut ja tehnyt havaintoja ja ottanut selvää, ja tilaisuuden tullen hän oli hiipinyt varastorakennukseen tutkimaan ylipuutarhurin työntekijäluetteloa. Alicesta oli aina ollut hauskaa ajatella olevansa jonkinlainen salapoliisi, ja hän olikin löytänyt Benjamin Munron työpaikkahakemuksen puutarhuri Harrisin huolellisesti laadittujen istutusmuistiinpanojen sivuun kiinnitettynä. Itse kirje oli lyhyt ja kirjoitettu käsialalla, jota äiti olisi paheksunut. Alice oli lukenut sen kokonaan ja painanut ihastuneena tärkeät asiat mieleensä nähdessään, miten sanat antoivat syvyyttä ja väriä siihen kuvaan, jonka hän oli luonut ja jota hän oli säilyttänyt mielessään kuin kirjan sivujen väliin litistettyä kukkaa. Niin kuin sitä kukkaa, jonka Benjamin Munro oli antanut hänelle kuukausi sitten. ”Kas tässä, Alice.” Kukan varsi oli ollut vihreä ja hauras hänen leveysssä ja voimakkaassa kädessään. ”Kauden ensimmäinen gardenia.”

Alice hymyili muistolle ja työnsi käden taskuun silit-tääkseen nahkakantisen muistikirjansa sileää pintaa. Tapa oli ollut vähällä tehdä äidin hulluksi, ja se oli seurannut

Alicea lapsuudesta asti, sillä hän oli saanut ensimmäisen muistikirjansa syntymäpäivälahjaksi täyttäessään kahdeksan vuotta. Hän oli rakastanut sitä pientä pähkinänruskeaa kirjaa! Isä oli osannut valita hänelle juuri oikean lahjan. Isäkin oli kertonut pitävänsä päiväkirjaa, ja Alice oli ihailut ja arvostanut isän vakavaa suhtautumista siihen. Äitinsä valvovan katseen alla hän oli kirjoittanut kirjan ensimmäisen sivun harmaankalpealle viivalle hitaasti koko nimensä – Alice Cecilia Edevane – ja oli oitis tuntenut itsensä aikaisempaa todellisemmaksi ihmiseksi.

Äiti ei hyväksynyt Alicen tapaa silitellä taskussa olevaa muistikirjaa, koska äidin mielestä se sai tytön näyttämään ”kierolta ja epäilyttävältä”. Alicea se ei vaivannut tippaakaan, ja äidin paheksunta oli hänestä pikemminkin hyvä juttu. Vaikka muistikirjan koskettelu ei olisikaan nostanut hienoista harmistusta Eleanor Edevanen ihastuttaville kasvoille, Alice olisi siitä huolimatta jatkanut sitä, sillä muistikirja oli hänelle mittatikku ja muistutus siitä, kuka hän oli. Kirja oli hänen läheisin uskottunsa ja siksi myös luotettava tietolähde Ben Munroon liittyvissä asioissa.

Oli kulunut melkein kokonainen vuosi siitä, kun Alice oli nähnyt Ben Munron ensimmäisen kerran. Mies oli tullut Loannethiin vuoden 1932 kesän loppupuolella, sinä upeana kuivana kautena, jona ei ollut muuta tekemistä kuin antautua unettavalle helteelle, kun juhannuksen nostattama kiihtymys oli ohi. Järvenrantatalon tiluksille oli laskeutunut jumalallinen ja toimeton tyyneys, niin että äitikin, joka oli yhdeksännellä kuukaudella raskaana ja hehkuvan punakka, oli ottanut tavakseen avata kalvosimien helminapit ja kääriä silkkihihat ylös kyynärpäihin asti.

Sinä päivänä Alice oli istunut keinussa pajun alla ja kei-
nahdellut hitaasti pohtiessaan merkittävää ongelmaansa. Jos
hän olisi kuunnellut, hän olisi kuullut joka puolelta ympä-
riltään perhe-elämän ääniä: kaukaa kantautui äidin ja kir-
jailija Llewellynin nauru, ja aivot loiskuttelivat vettä laiskaan
tahtiin; Clemmie mutisi itsekseen juostessaan niityllä ym-
pyrää käsivarret levällään kuin siivet; ja Deborah kertoi
lastenhoitaja Roselle Lontoon viimeisimmän seurapiirikauden
skandaaleja. Alice oli kuitenkin keskittynyt vain itseensä
eikä kuullut muuta kuin kesän hyönteisten hentoa surinaa.

Hän oli ollut samassa paikassa melkein tunnin huomaa-
matta lainkaan uudesta täytekyhnästä valkoiselle puuvilla-
mekolle vaivihkaa valuvaa mustetahraa, kun mies ilmestyi
pimeään metsikön varjosta pihatien auringonpaisteeseen.
Miehellä oli olalla kangaslaukku ja kädessä takilta näyttä-
vä vaatekappale, ja hänen tasaisen rivakka kävelyrytminsä
sai Alicen hidastamaan keinumista. Alice katseli miehen
etenemistä, ja keinun köysi painoi poskea, kun hän yritti
kurkistaa itkupajun alaspäin riippuvan oksan ohi.

Maaston oikun vuoksi Loeannethiin ei voinut tulla
odottamatta. Tila sijaitsi notkelmassa tiheän, kanerva-
pohjaisen metsän keskellä aivan kuin saduissa. (Ja paina-
jaisissa, kuten myöhemmin kävi ilmi, vaikka siinä vaihees-
sa Alicella ei vielä ollut mitään syytä ajatella painajaisia.)
Paikka oli heidän ikioma aurinkoinen kotitalonsa, äidin
sukukartano, jossa oli elänyt monta sukupolvea deShielin
sukua. Nyt heidän keskuuteensa oli kuitenkin ilmaantu-
nut vieras, joka rikkoi iltpäivän lumouksen.

Alice oli luonnostaan utelias. Niin hänelle oli hoettu
koko hänen ikänsä, ja Alice itse piti sitä kohteliaisuutena

ja aikoi hyötyä tästä ominaisuudestaan. Sinä päivänä hänen kiinnostuksensa heräsi kuitenkin pikemminkin turhautumisesta ja halusta saada muuta ajateltavaa kuin uteliaisuudesta. Hän oli koko kesän kirjoittanut kuumeisesti intohimosta ja salaperäisistä asioista kertovaa romaanina, mutta edistymisen oli pysähtynyt kolme päivää aikaisemmin. Kaikki oli hänen sankarittarensa Lauran syytä, sillä Laura kieltäytyi yhtäkkiä yhteistyöstä, vaikka hänen rikkaalle sisäiselle elämälleen oli omistettu jo monta lukua. Kun kertomukseen oli ilmestynyt pitkä, tumma ja komea mies, loisteliaalta nimeltään lordi Hallington, Laura oli äkkiä kadottanut sekä järkensä että selkärankansa ja muuttunut holtittoman hidasälyiseksi.

Katsellessaan pihatietä astelevaa nuorta miestä Alice päätti, että Laura saisi odottaa. Nyt oli muuta ajateltavaa.

Tilan maiden halki solisi kapea joki, joka nautti lyhyestä auringonpaisteisesta matkasta ennen kuin joutui väistämättä palaamaan metsään, ja joen yli johti jonkun entisaikojen isosedän rakennuttama kivisilta, jota pitkin Loannethiin kuljettiin. Sillalle tultuaan vieras pysähtyi, kääntyi hitaasti katsomaan tulosuuntaansa ja näytti samalla vilkaisevan jotain, mikä hänellä oli kädessään. Oliko se paperilappu? Vai vain valon leikkiä? Pään asento ja katseen viipyily tiheässä metsässä kertoi päättämättömyydestä, ja Alice siristi silmiään. Hän oli kirjailija ja ymmärsi ihmisiä; hän tunsi haavoittuvuuden, kun se tuli vastaan. Mistä mies oli niin epävarma ja miksi? Tulija kääntyi taas menosuuntaan, niin että tuli pyörähtäneeksi täyden ympyrän, ja kohotti otsalleen varjostavan käden katsoessaan kohti ohdakkeiden reunustaman pihatien päässä uskollisten

marjakuusien vartioimana seisovaa taloa. Hän ei liikahtanutkaan, ei näyttänyt edes hengittävän, ja sitten hän Alicen edelleen katsellessa laski maahan laukkunsa ja takkinsa, suoristi olkaimiaan ja päästi huokauksen.

Äkkiä Alice koki tutun ja varman oivalluksen tunteen. Hän ei tiennyt, mistä niin suuri varmuus oli peräisin, miten toisen ihmisen mielentilan saattoi aistia niin selvästi, mutta oivallus tuli aina odottamatta ja valmiiksi muotoutuneena. Toisinaan hän vain tiesi kaikenlaista. Sillä nimenomaisella hetkellä hän tiesi, ettei tulija ollut tottunut heidän kotinsa kaltaiseen paikkaan. Miehellä oli kuitenkin selvästi tapaaminen kohtalonsa kanssa, eikä kohtalolleen voinut noin vain kääntää selkää, vaikka mieli teki kääntyä ja lähteä pois jo ennen kuin oli edes tullut kunnolla perille. Havainto oli päihdyttävä, ja Alice huomasi puristavansa keinun köyttä tiukemmin, kun ajatukset alkoivat tunteksia päässä hänen odotellessaan vieraan seuraavaa liikettä.

Ja aivan, mies otti takkinsa ja heilautti laukun olalleen. Sitten hän jatkoi matkaa pihatietä pitkin kohti näkymättömiin jäävää taloa. Hänen olemuksessaan oli nyt uudenlaista päättäväisyyttä, ja niiden mielestä, jotka eivät tienneet paremmin, hän näytti suoraviivaisen tietoiselta tulonsa tarkoituksesta. Alice soi itselleen hivenen itsetyytyväisen hymyn juuri ennen kuin hänen tajuntaansa iskeytyi sokaisevan kirkas valkeus, joka oli vähällä keikauttaa hänet keinusta maahan. Samalla hetkellä kun hän huomasi hammeeseen tulleen mustetahrin, hän keksi ratkaisun merkittävään ongelmaansa. Kaikki oli päivänselvää! Laurakin pohdiskeli kiinnostavan muukalaisen tuloa, ja hänelläkin oli tarkempi havaintokyky kuin useimmilla ihmisillä.

Laura näkisi miehen julkisivun taakse ja saisi selville tämän kammottavan salaisuuden ja menneisyyteen kätkeytävän syyllisyyden, ja kun hän olisi hiljaisena hetkenä kahden miehen kanssa hän kuiskaisi...

”Alice!”

Alice palasi Loeannethin kylpyhuoneeseen hätkähtäen niin, että poski kolahti puiseen ikkunanpuutteeseen.

”Alice Edevane! Missä sinä olet?”

Alice vilkaisi takanaan olevaa suljettua ovea. Edellisen kesän mieluisat muistot hajaantuivat ja haihtuivat: rakastumisen päihdyttävä kiihtymys, Beniin tutustuminen ja sen humalluttava vaikutus hänen kirjoittamiseensa. Pronssinen ovennuppi täräsi hiukan, kun käytävästä kuului nopeita askelia, ja Alice pidätti henkeään. Äiti oli ollut hermoraunio koko viikon. Ihan äidin tapaista. Hän ei ollut luonnostaan hyvä seurapiiriemäntä, mutta juhannusjuhlat olivat tärkeä perinne deShielin perheessä, ja hän oli ollut valtavan kiintynyt isäänsä Henriin. Siksi tapahtuma järjestettiin joka vuosi Henrin muistoksi. Äiti vouhotti aina hirveästi – sellainen hän oli luonteeltaan – mutta tämä vuosi tuntui tavallistakin pahemmalta.

”Tiedän, että olet täällä, Alice. Deborah näki sinut hetki sitten.”

Deborah: isosisko, malliesimerkki, varsinainen kiusan-kappale. Alice kiristeli hampaitaan. Ihan kuin ei riittäisi, että äiti oli kuuluisa ja juhlittu Eleanor Edevane. Isonsisiskonkin piti vielä olla melkein yhtä täydellinen. Kaunis, älykäs, kihloissa seurapiirikauden parhaan saaliin kanssa... Taivaalle kiitos Clementinestä, joka oli tullut Alicen jälkeen ja joka oli niin merkillinen tytönräpäle,

että Alicekin tunsi itsensä jotakuinkin normaaliksi häneen verrattuna.

Äidin pyyhältäessä käytävää pitkin Edwina kannoillaan Alice raotti ikkunaa ja antoi vastaleikatulta ruoholta ja meren suolalta tuoksuvan tuulenvireen hyväillä kasvojaan. Edwina oli ainoa perheenjäsen, joka pystyi sietämään äidin vouhotusta (ja sekin oli kultainennoutaja eikä ihminen). Myös isäparka oli jo monta tuntia sitten paennut ullakolle, epäilemättä nauttimaan tärkeästä luonnonhistoriallisesta työstään. Ongelma oli siinä, että Eleanor Edevane oli perfektionisti ja pyrki juhannusjuhlan järjestelyissä pikkupiirteitä myöten täydellisyyteen. Alice oli jo pitkään kärsinyt siitä, ettei kyennyt lähimainkaan täyttämään äitinsä odotuksia, mutta oli kätkenyt tunteensa itsepintaisen välinpitämättömyyden kuoreen. Epätoivon vallassa hän oli katellut peilistä liian kookasta vartaloaan ja mitättömän näköistä maantienväristä tukkaa, ja kaiken kukkuraksi hän piti enemmän keksityistä kuin todellisista henkilöistä.

Nyt kaikki oli toisin. Alice hymyili, kun Ben nosti uuden puupölkyn korkeaksi kohonneeseen rovioon. Alice ei ehkä ollut yhtä hurmaava kuin Deborah, eikä hänestä ollut tullut kuolematonta niin kuin äidistä, joka oli ikuistettu rakastetun lastenkirjan hahmoon, mutta sillä ei ollut väliä. Hän oli jotain ihan muuta. ”Sinä olet tarinankertoja, Alice Edevane”, Ben oli sanonut kerran illansuussa joen virrattesä tyynenä ohi ja kyyhkyjen asettuessa yöpuulle. ”En ole ikinä tavannut kenelläkään yhtä nokkelaa mielikuvitusta ja kekseliäisyyttä.” Ben oli puhunut lempeällä äänellä ja katsonut Alicea kiinteästi, ja Alice oli nähnyt itsensä Benin silmien läpi ja pitänyt näkemästään.

Kylpyhuoneen oven läpi kantautui taas äidin ääni, joka sanoi jotain kukista ennen kuin katosi nurkan taakse. ”Hyvä on, äitikulta”, Alice mutisi nautinnollisen alentu-
vasti. ”Älä hosu niin että alusvaatteet alkavat hiertää.” Oli suoranaan pyhäinhäväistys puhua Eleanor Edevanen alusvaatteista, ja se tuntui niin mahtavalta, että Alicen oli puristettava huulet yhteen naurun hillitsemiseksi.

Hän vilkaisi vielä kerran järvelle ennen kuin lähti kylpyhuoneesta ja hiipi varpaisillaan käytävää pitkin makuuhuoneeseensa vapauttamaan kallisarvoisen kansion piilostaan patjan alta. Kiireestä huolimatta hän varoi kompastumasta isoisoisänsä Horacen seikkailumatkaltaan Lähi-idästä lähettämän punaisen belutši-käytävämaton rikkiinäiseen kohtaan, harppoi portaat alas kaksi kerrallaan, sieppasi eteisen pöydältä korin ja syöksähti ulos uuteen päivään.

Oli myönnettävä, että sää oli täydellinen. Alice ei voinut olla hyräilemättä itseksensä astellessaan laattakivin päällystettyä polkua. Kori oli melkein puolillaan, eikä hän ollut vielä edes käynyt niityllä; siellä kasvoivat kauneimmat kukat, yllättävämmät kuin ne kesyt ja näyttävät yksilöt, joita tavallisesti kerättiin. Alice oli odottanut ja välttelyt äitiään koko aamun saadakseen tilaisuuden tavata Benin kahden kesken heti kun puutarhuri Harris lähtisi lounaalle.

Heidän tavatessaan edellisen kerran Ben oli sanonut, että hänellä oli Alicelle jotain, ja Alice oli nauranut. Silloin Ben oli hymyillyt puolittaista hymyään, joka aina sai Alicen polvet pettämään, ja kysynyt: ”Mikä nyt noin hauskaa on?” Ja Alice oli ryhdistäytynyt täyteen pituuteensa ja sanonut, että sattumalta hänelläkin oli Benille jotain annettavaa.

Alice pysähtyi kivetyn polun päähän suurimman marjakuusen alle. Se oli muotoiltu juhlaa varten siistiksi, ja vastaleikattujen oksien neulaset kasvoivat tiheässä. Alice kurkisti puun takaa. Ben oli edelleen saarella, ja Harris oli järven toisessa päässä auttamassa poikaansa Adamia kokoamaan puuta kuljetettavaksi veneellä saareen. Adam-parka. Alice näki hänen raapivan korvantaustaansa. Keittäjä Stevensonin mukaan Adam oli aikoinaan ollut perheensä ylpeys, vahva ja komea ja älykäs, mutta Passchendaelen taistelussa hän oli saanut päähänsä srappnellinsirun, joka oli tehnyt hänestä vähän yksinkertaisen. Sota oli hirvittävä asia, keittäjällä oli tapana sanoa paukuttaessaan viatonta taikinamöykkyä kaulimella keittiön pöytää vasten. ”Ottaa nyt sillä lailla lupauksia täynnä oleva nuori poika, runnela hänet mokomaan kuntoon ja paiskata sitten takaisin tylsämielisenä ja ruhjottuna.”

Keittäjän mukaan ainoa siunaus oli, että Adam itse ei tuntunut huomanneen muutosta vaan näytti pikemminkin entistä valoisammalta. ”Niin ei suinkaan käy aina”, hän lisäsi aina, ettei toisi esiin sisimmässään piilevää syvää skotlantilaista pessimismiiä. ”Moni sodasta tullut on menettänyt kaiken kyvyn iloon ja nauruun.”

Isä oli välttämättä halunnut palkata Adamin töihin tilalle. ”Adamilla on täällä elinikäinen työpaikka”, Alice oli kuullut isän sanovan Harrisille tunteesta käheällä äänellä. ”Sen olen sanonut jo aikaisemminkin. Poika saa olla täällä niin kauan kuin haluaa.”

Alice huomasi jonkin surisevan vasemman korvansa vieressä ja tunsu poskellaan hennon ilmavirran värähdyksen. Hän vilkaisi sivusilmällä näkökentän laidalla häälyvää

sudenkorentoa. Se oli harvinainen elokorento, ja vanha tuttu kiihtymyksen ailahdus pyyhkäisi hänen ylitseen. Sielunsa silmin hän näki, kuinka isä piileskeli äidiltä ja tämän juhannuskiihkolta työhuoneessaan. Jos Alice toimisi nopeasti, hän voisi ottaa korenon kiinni ja juoksuputaa sen yläkertaan isän kokoelmaan. Hän saisi nauttia lahjan isälle aiheuttamasta mielihyvystä niin kuin silloin, kun isä oli päästänyt hänet ainoana lapsista tieteellisten kirjojen ja valkoisten käsineiden ja lasikaappien täyttämään pölyiseen huoneeseensa. Isän arvostus oli riittänyt peittämään alleen hopeankiiltävien neulojen herättämän kauhun.

Nyt ei tietenkään ollut aikaa lähteä minnekään. Jo pelkkä ajatus viivytti suunnitelman toteuttamista. Alice rypisti otsaansa. Aika menetti jotenkin kummasti muotonsa, kun ajatukset alkoivat askarrella jonkin asian kimpassa. Hän vilkaisi kelloa. Melkein kymmentä yli kaksitoista. Parinkymmenen minuutin kuluttua pääpuutarhuri vetäytyisi jokapäiväiseen tapaansa puutarhavaajaan syömään juustopikkelsivoileipiä ja tutkimaan lehden laukkakilpailusivuja. Mies oli tapojensa orja, ja Alice arvosti sitä.

Sudenkorento unohtui, ja hän paineli polun poikki ja kiersi vaivihkaa järven välttämällä menemästä nurmikolle ja lähelle miehiä, jotka haravoivat maata monimutkaisen ilotulitustelineen ympärillä. Hän pysytteli varjoissa, kunnes tuli syvänteeseen suunniteltuun puutarhaan, istahti vanhan suihkukaivon auringonpaisteesta lämpimille askelmille ja laski korin viereensä. Paikka oli täydellinen havaintojen tekemiseen. Läheinen orapihlaja-aita suoja katsojaa, mutta sen lehvästössä oli pieniä aukkoja, joista näki hyvin uudelle laiturille.

Odotellessaan, että Ben jäisi yksin, Alice katseli mustavarkisia, jotka leikkittelivät merensinisellä taivaalla. Hänen katseensa osui taloon, jonka tiilijulkisivuun miehet parhaillaan kiinnittivät tikkailla seisten valtavia vihreitä seppeleitä ja jonka räystäiden alle sisäköt ripustelivat ohuihin naruihin hentoja paperilyhtyjä. Aurinko osui ylimmän kerroksen lyijylasi-ikkunoihin, ja henkijieveriin pesty ja kiilloitettu talo kimmelsi kuin jokavuotiseen oopperavierailuunsa varustautunut vanha ylhäisönainen koruineen.

Äkkiä Alicen yli hulvahti kiintymyksen hyökyaalto. Niin kauan kuin hän jaksoi muistaa, Loeannethin talo ja puutarha olivat vaikuttaneet häneen paljon voimallisemmin kuin sisariin. Deborahia houkutti Lontoo, mutta Alice oli onnellisin ja eniten oma itsensä istuskellessaan joen rannalla varpaat hiljaa virtaavaan veteen upotettuina; maatessaan vähän ennen päivänkoittoa sängyssä kuuntelemaan vilkkaita tervapääskyjä, jotka olivat rakentaneet pesän hänen ikkunansa yläpuolelle; ja kiertäessään järveä muistikirja kainalossa.

Hän oli ollut seitsemänvuotias käsittäessään, että kasvaisi aikuiseksi ja että aikuiset eivät yleensä jääneet asumaan vanhempinsa kotiin. Oivallus oli repäissyt hänen sisimpäänsä valtavan eksistentiaalisen kauhun kuilun, ja hän oli alkanut kaivertaa nimeään joka paikkaan: aamuhuoneen ikkunanpuitteiden kovaan englantilaiseen tammeen, asehuoneen laattojen ohueen saumauslaastiin ja eteisaulan William Morris -tapettiin, ikään kuin nämä pienet teot voisivat sitoa hänet taloon käsin kosketeltavasti ja pysyvästi. Kun äiti huomasi tyttärensä omalaatuiset kiintymyksenosoitukset, Alice ei saanut koko kesänä

jälkiruokaa. Rangaistuksen hän olisi kyllä kestänyt, mutta piittaamattomasta ilkeällä syyttäminen oli epäoikeudenmukaista. ”Luulin että sinä sentään kunnioittaisit taloa enemmän kuin muut”, äiti oli sähähtänyt raivosta valkoisena. ”Että minun lapseni voikin käyttäytyä niin holtittoman välinpitämättömästi ja keksiä noin ilkeän ja ajattelemattoman kepposen!” Alice oli hävennyt ja pahastunut sydänjuuriaan myöten kuullessaan itseään kuvailtavan sillä tavoin: Kuinka kummassa intohimoisen omistushalun osoitus voitiin pelkistää tavanomaiseksi pahanteoksi!

Nyt sillä ei kuitenkaan enää ollut väliä. Alice ojensi jalkansa eteen varpaat vierekkäin ja päästi syvän ja tyytyväisen huokauksen. Se oli mennyttä ja unohdettu, pelkkä lapsellinen päänäpintymä. Aurinko paistoi kaikkialle ja valoi kultasäkeniä puutarhan kirkkaanvihreille lehdille. Lähellä kasvavan pajun lehvästöön kätkeytynyt mustapääkerttu laulaa luritteli sulosointuisesti, ja pari sinisorsaa taisteli erityisen mehevästä kotilosta. Orkesteri harjoitteli tanssikappaletta, ja musiikki kantautui järven pintaa pitkin. Onni, että päivä oli niin kaunis! Viikkokausia oli oltu huolissaan, tutkittu aamuruskoja ja tiedusteltu sääntuntijoilta ennusteita, ja nyt aurinko oli noussut ja polttanut pois viimeisetkin pilvenhaituvat juuri niin kuin juhannusaattona pitikin. Illasta tulisi lämmin, tuuli puhaltaisi leppeästi ja juhlat olisivat yhtä lumoavat kuin aina ennenkin.

Alice oli tuntenut juhannusaaton taian jo kauan ennen kuin oli niin vanha että sai valvoa koko juhlaillan. Lastenhoitaja Bruen oli tuonut Alicen ja hänen kaksi sisartaan alakertaan heidän hienoimmissa juhramekoissaan ja järjestänyt heidät riviin esiteltäviksi vieraille. Siinä vaiheessa

juhlat olivat vasta alullaan, ja juhlavasti pukeutuneet aikuiset olivat käyttäytyneet jäykän arvokkaasti odotellessaan pimeäntuloa. Kun Alicen myöhemmin olisi pitänyt olla sängyssään nukkumassa, hän oli odottanut, että nukkuvan lastenhoitajan hengitys tasaantui, ja hiipinyt sitten lastenhuoneen ikkunan ääreen. Polvillaan tuolilla seisten hän oli katsellut, kuinka lyhdyt loistivat kuin kypsät öiset hedelmät, kuinka loimuava kokkotuli näytti kelluvan kuun hopeoiman järven pinnalla ja kuinka paikat ja ihmiset vaikuttivat tässä lumotussa maailmassa melkein mutta eivät aivan tutuilta.

Tänä iltana hän saisi olla juhlijoiden joukossa. Illasta tulisi aivan erityinen. Alice hymyili ja värisi hiukan odotuksesta. Hän katsoi kelloaan, otti sitten esiin koriin työntämänsä kansion ja avasi sen paljastaen kallisarvoisen sisällön. Käsikirjoitus oli toinen niistä kahdesta kappaleesta, jotka hän oli vaivalloisesti kirjoittanut Remingtonin matkakirjoituskoneella. Se oli hänen uusin aikaansaannoksensa ja kokonaisen vuoden työn huipentuma. Kirjan nimessä oli pieni virhe, sillä hän oli vahingossa kirjoittanut u:n y:n paikalle, mutta muuten se oli täydellinen. Ben ei panisi virhettä pahakseen, vaan ehättäisi sanomaan, että oli paljon tärkeämpää lähettää virheetön kappale Victor Collanzille. Kun kirja julkaistaisiin, Ben saisi oman kappaleensa suoraan painosta, ja Alice kirjoittaisi siihen omistuskirjoituksen käsin heti painetun omistuksen alle.

Hyvästi, lapsukainen. Alice luki kirjan nimen hiljaa ääneen ja nautti selkäpiitä pitkin kiirivästä pienestä kihelmöinnistä, jonka se aiheutti. Hän oli kertomuksesta hyvin ylpeä, sillä se oli toistaiseksi hänen parhaansa, ja elätteli

suuria toiveita sen julkaisemisesta. Se oli oikein kunnan murhamysteeri. Perehdyttyään kokoelmaan, johon oli koottu parhaita salapoliisikertomuksia, Alice oli istahtanut kirjoittamaan muistikirjaansa luettelon sen esipuheessa esitetyistä Ronald Knoxin säännöistä ja ymmärtänyt, että oli erehdys sekoittaa kaksi yhteensopimatonta kirjallisuudenlajia keskenään. Niinpä hän oli päästänyt Lauran päiviltä ja aloittanut uudestaan alusta keksimällä maaseutukartanon, salapoliisin ja talontäyden sopivia epäilyjä. Arvoituksen kokoaminen oli ollut vaikeinta, sillä oli pitänyt miettiä, miten saisi estetyksi lukijoita keksimästä syyllistä ennen aikojaan. Hän oli tullut siihen tulokseen, että tarvittiin koelukija, joka toimisi Watsonina Sherlock Holmesille. Onneksi sellainen oli löytynyt. Ja enemmänkin.

BM:lle, kumppanilleni rikoksessa ja elämässä

Alice siveli omistuskirjoitusta peukalollaan. Kun romaani julkaistaisiin, kaikki saisivat tietää heistä, mutta siitä hän vähät välitti. Oli vaikea malttaa odottaa. Monet kerrat hän oli ollut vähällä paljastaa kaiken Deborahille tai peräti Clemmielle, niin kiihkeästi hän halusi kuulla sen lausuttuna ääneen. Äidin kanssa keskustelemista Alice oli vältellyt, sillä hän tiesi, että äidissä oli herännyt epäluuloja. Oli kuitenkin oikein, että kaikki saisivat tietää suhteesta, kun he lukisivat hänen ensimmäisen julkaistun kirjansa.

Hyvästi, lapsukainen oli syntynyt Alicen ja Benin välisestä keskusteluista. Alice ei olisi voinut kirjoittaa sitä ilman Beniä. Hän oli siepannut heidän ajatuksiaan ilmasta ja pannut ne sanoina paperille, tehnyt todellista jostakin aineettomasta, pelkästä mahdollisuudesta. Alice ei voinut olla tuntematta, että antaessaan Benille kappaleen kirjaansa

hän teki todellisemmaksi myös sen lupauksen, joka leijui lausumattomana heidän välillään. Lupaukset olivat Edevan perheessä tärkeitä. Sen periaatteen he olivat oppineet äidiltä, joka oli hokenut sitä heille siitä lähtien kun he oppivat puhumaan. Ei koskaan saanut antaa lupausta, jota ei ollut valmis pitämään.

Orapihlaja-aidan takaa kuului puhetta, ja Alice sieppasi vaistomaisesti käsikirjoituksen käteensä ja puristi sen kaksin käsin rintaansa vasten. Hän kuunteli valppaasti ja riensi sitten pensasaidan luo kurkistamaan vinoruudun muotoisesta aukosta. Beniä ei näkynyt enää saarella, ja vene oli palannut laituriin. Kaikki kolme miestä olivat vielä yhdessä kuljetusta odottavan puukasan luona. Hän katseli, kuinka Ben joi peltisestä kenttäpullostaan, kuinka aataminomena liikkui hänen nielaistessaan, kuinka leukaa varjosti parransänki ja kuinka tumma tukka kihartui kaukuisen päälle. Hiki oli jättänyt paitaan kostean läikän, ja Alicen kurkkua kuristi. Hän rakasti Benin tuoksua, se oli niin maanläheinen ja todellinen.

Puutarhuri Harris tarttui työkalupakkiinsa ja antoi lähtiessään ohjeita, jotka Ben otti vastaan nyökäten ja hymynhäive kasvoillaan. Alicekin hymyili nähdessään vasemman posken hymykuopan, vahvat hartiat ja paljaan käsivarren joka kiilsii auringon säälimättömässä paahteessa. Ben suoristautui kuullessaan ääntä jostain kauempaa ja käänsi katseensa puutarhurista puutarhan etäisempään, luonnonmukaisesti kasvavaan osaan. Alice seurasi Benin katseen suuntaa.

Tiheässä kasvavien marskinliljojen ja rautayrttien lomassa näkyi juuri ja juuri pikkuinen hahmo, joka hypähteli